

fig til Valgmenigheden, uden at have løst Forbindelsen med Sognemenigheden og dens Præst, og at disse ofte føle sig, drevene til, naar Valgmenigheden offerer, da at give deres Skjærb med; det kan vel ikke have saa overordentlig Meget at betyde, men disse smaa Bidrag have dog maasse Noget at betyde, og hvorfor skal man formene dem det? Man kan sige, at de kunne give udenfor Kirken, men det er engang saa, at slike smaa Gaver komme Folk lettest med under en Dofferhandling. Saadanne smaa Skjærve ville de mene, at de ikke godt kunne komme med til Præsten udenfor Kirken, men naar Menigheden gaar hen og offerer, kunne de lægge dem med. Men selv om man nu vil indrømme, at der er slet Sognebaandsløsernes og Valgmenighedsmedlemmernes Krav Syldest, saa kunne vi dog ikke erkjende, at der er slet og Syldest, som hverken høre til en Valgmenighed eller have løst Sognebaandet. Det Indgreb i den personlige Frihed, som er slet ved at forbyde os, naar Hjertet driver os dertil, at give Præsten Noget, maa vi paa det Bestemteste gjøre Indsigelse imod. Hvad er det ogsaa, vi her have med at gjøre? Saavidt jeg kan forstå, er det det, at Grundlovens § 3 siger, at Folkekirken understøttes af Staten. Det er ved hvert Forslag til Omordning af disse Forhold som det, vi tage Bestemmelse om, hvorledes denne Understøttelse fra Statens Side paa bedste Maade skal ydes og ordnes. Men til den Understøttelse, som Staten yder Folkekirken, hører Offret ikke. Det er i sin Oprindelse et ganske frivilligt Bidrag fra Menighedens Medlemmer til deres Præst, og det, som er slet udligere fra Lovgivningsmagtens Side — at Loven har tiltaget sig Myndighed til at bestemme Noget i dette Forhold — det er det Overgreb, som vi igjen skulle gjøre godt, idet vi skulle føre Forholdet tilbage til det, som det oprindeligt har været. Naar vi have gjort det, have vi efter vor Overbevisning gjort i dette Forhold, hvad der fra Lovgivningsmag-

tens Side bør gjøres. Det er vor Tro, at det er det, som bedst tilfredsstiller alle mulige virkelige Frihedskrav og ogsaa Alt, hvad der nogeninde kan forlanges fra Statens Side. Ved at Statsmagten træder til Side og overlader til Frivilligheden, hvad der i og for sig er Frivillighedens Sag, ville ogsaa alle de Ulemper, som kunne finde Sted i Overgangstiden, undgaas eller i alt Fald blive mindst følelige.

Th. Nielsen: Var dette den sidste Gang, dette Lovforslag forelæa her til Forhandling, maatte jeg meget beklage, at de forskellige Sider, som her atter have stillet Ændringsforslag til § 16, ikke ere komne til Æverenskomst, men jeg har virkelig ikke opgivet Haabet om, at en Æverenskomst skal kunne naas, da jeg som sagt staar i den Formening, at det er ikke sidste Gang, at denne Sag kommer til Behandling her. Smidtidigt maa jeg sige, at det Ænderingsforslag, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har stillet, forekommer mig at gjøre den modsatte Side en betydelig Indrømmelse, men jeg maa da ogsaa beklage, at der ikke fra den anden Side er slet noget Tilsvarende. Det forekommer mig, at det Ænderingsforslag, der er stillet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, i Grunden siger som saa: Lovgivningsmagten finder, at der ved Offeringen i Kirken er noget Forargeligt — om ikke for Alle, saa dog for Mange — og denne Forargelse kan Lovgivningsmagten, idet den aflægger Præsterne saa rigelig, at de godt kunne leve deraf, ikke finde sig i at opretholde. Det er det ene, og det andet, som ligger i Ænderingsforslaget, er dette, at, selv om Frivilligheden gjøres gjældende med Hensyn til Gaver, lægges der dog et Tryk paa de mange Svage og især paa de fattige og mindre Formuende. Jeg skal ikke komme tilbage til Regtaler eller Skigt, men jeg drister mig til fremdeles at sige, at det ikke er blevet fyldestgjørende godt.